

Almanya, Sovyetlerin dostluğuna güvenemez

“...Fakat, İngiltere de artık biraz gençleşmelidir...”

Nizamettin Nazif

Londra'nın, hence en zayıf tarafı ihtiyarlamış olmasıdır. İngiliz gazetelerinde İspanya hakkında yapılan tahminler, ileride sürülen fikirler, ancak bu hakikatin birer yeni delili olarak kabul edilebilir.

Bugün gelen telgraf haberlerini okurken hayretle göreceksiniz ki İngiliz gazetelerinin en mühimlerinde, hâlâ «İspanya'nın Mihvere gireceğinden» dem vurulmaktadır.

Acaba bu İspanya, yani General Franco'nun İspanyası, kuruldu kurulalı, bir an Mihver'e sadakatten ayrıldı mı?

İspanyanın Cebelüttarik'a saldırmamasında mı bir sürpriz sayacağız? General Franco'nun Tâica'ya girmesi, Cebelüttarik hakkında neler düşünmekte olduğunu kâfi derecede anlatmış değil miydi? Londra'nın «İspanya yol Cümhuriyetçilerine yardım edelim mi, etmiyelim mi?» tarzında teardütlere kapıldığı günlerde Katalan dağılarında Almanya bir sürü uçakçıyı beyhude yere mi feda etmişti? Franco'nun Madrid'e girdiği gün, İngiltere, bunun Cebelüttarik'a karşı bir taarruzun ilk kademesi olduğunu anlamamış mıydı?

Vaziyet gösteriyor ki Londra, Franco'nun, muvaffak oldukları son; Mihverci mütteliklerine dirsek çevirebileceğini sanmak hatasına fazla bel bağlamış bulunuyordu. İnşallah bu, İngilterenin, dünya görüşündeki son hatası olur.

Şimdi, bugünün en son telgraf haberlerindeki biri üzerinde duralım. İşte haber:

Stalin'in, Japon Hariciye nazırını uğurlarken Moskova istasyonunda söylediği sözler,

Stalin demiş ki: «Eğer, Japonya ile Sovyetler Birliği beraber hareket ederlerse dünyada korkulacak bir şey kalmaz.»

Sovyetler Birliği şefinin bu sözleri ve bu sözlerin bir Japon diplomatının kalemi ile Tokyo'da etkâri umumiyeyle bildirilmiş olması açıkça gösteriyor ki Berlinin bütün iddialarına rağmen ortada bir nihai «Alman - Sovyetler» anlaşması yoktur ve Sovyetler, Uzak Şark'tan emin oldukça garp - hudutlarından gelecek bir darbeyi karşılamak kudretine malik olduklarını söylemekten çekinmemektedirler.

Bu sözler ve bu sözleri söylemek için Stalin'in bizzat Moskova garına kadar gitmiş olması, Sovyetler şefinin garptaki atılğan konuşuya bir türlü ısınmadığını göze vurduğu kadar Japon-Alman anlaşmasının seyrine ve her türlü tezahürlerine karşı da ne derece hassas bir dikkatle muhafaza etmekte olduğuna bir delildir.

Dikkat edilirse Moskovada bir (Tokyo) dahi belirmiştir. Fakat Londra hâlâ Moskovaya yanaşmamıştır.

NIZAMEDDİN NAZIF

Moskova garındaki esrarengiz mülâkat

Stalin bakınız ne demiş

“Japonya ile Sovyetler Birliği beraber hareket ederse dünyada korkulacak bir şey kalmaz!”

Tokyo 29 (A. A.) — Ofi: Matsuokanın hususi kâtiibi Hasegawa Moskova garında Staline Matsuokanın nasıl veda ettiklerini Asahi gazetesinde yazdığı bir makalede anlatmaktadır.

Japonya'ya dönmek üzere trenine binmeden evvel Japon Hariciye Nazırı Motomoto görüşüyordu. Hariciye Nazırının maiyeti, bir çok Sovyet erkânı ve üçlü pakta iltihak etmiş bulunan milletlerin diplomatik mümessilleri garıda hazır bulunuyordu. Birdenbire Josef Stalin görünmüş ve Japon Hariciye Nazırına yaklaşıp demiştir ki:

Şayet Japonya ile Sovyetler Birliği beraber hareket ederlerse Avrupada artık korkulacak bir şey olmaz!

Matsuoka Staline şu cevabı vermiştir: Bu takdirde artık Şarkta da korkulacak bir şey olmayacaktır.

Stalin «ne de dünyada» diyerek Japon Hariciye Nazırının sözlerini tamam lamıştır.

Bunun üzerine Stalin Matsuokaya yaklaşıp onu Rus usulü ile kucaklamış ve ağzından öpmüştür. Bu sırada yüksek bir Sovyet memuru Staline yaklaşıp kulağına bir şey söylemiş Stalin de «Niçev» dediği sarahatla işitilmiştir.

Kanada Başvekili dedi ki

Irak ve İran petrollerini alacak...

Ottawa, 29 (A. A.) — Kanada Başvekili Mackenzie King, Avam kamarasında söylediği bir nutukta, Kanada ve denizde daha bazı mağlûbiyetler görülebileceğini fakat İngiltere yaşadıkça bu mağlûbiyetlerin hiçbirinin kat'î bir mahiyeti olmayacağını söylemiştir.

Maackenzie King, nutkuna şu suretle devam etmiştir:

«Almanya İraka tahakküm etmekte müktedir olduğu takdirde eski Berlin - Bağdat yolu hâlâ yastı yeniden canlanacak ve Almanlar İrak ve İran petrollerini ele geçirmiş olacaklardır. Hitler Akdenizi tamamiyle kapamak imkânını gözden uzaklaştırmış de...

Irak Türkiye, İran, Efganistan ve Suudi Arabistana sadık

Irak Hariciye Nazırı yeni bir beyanatta bulundu:

«- İngiltereye bütün kolaylıkları göstermekte devam edeceğiz»

Bağdat, 29 (A. A.) — Irak'ta hükümet değişikliğinin memleketin harici siyasetine dokunacak mahiyette olup olmadığı hakkında Havas - Ofi ajansının muhabiri tarafından sorulan suale cevaben Irak Hariciye nazırı B. Musa Şabandar demiştir ki:

«- Irak herkesle münâkıb olduğu kadar iyi münâsebetlerde bulunmaya durmadan devam etmiştir. Geylânî hükümeti Irak'ta harpten masun tutmak için bütün gayretlerini sarfedecektir. Geylânî hükümetinin en mühim nokta olarak telâkki ettiği şey, İngiltere ile Irak arasındaki anlaşmanın harfiyen ve ruhen tatbikidir. (Devamı üçüncü sayfada)»

Asker gözü ile... [Bugün üçüncü sayfamızda okuyunuz]

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesine nazar değmesin

Bu işler, beyhude yere para sarfetmek için mi icat ediliyor?

Atletizm hakem kursunda, «Unvan», lara, «Besim», lere kimler ders okutacak?

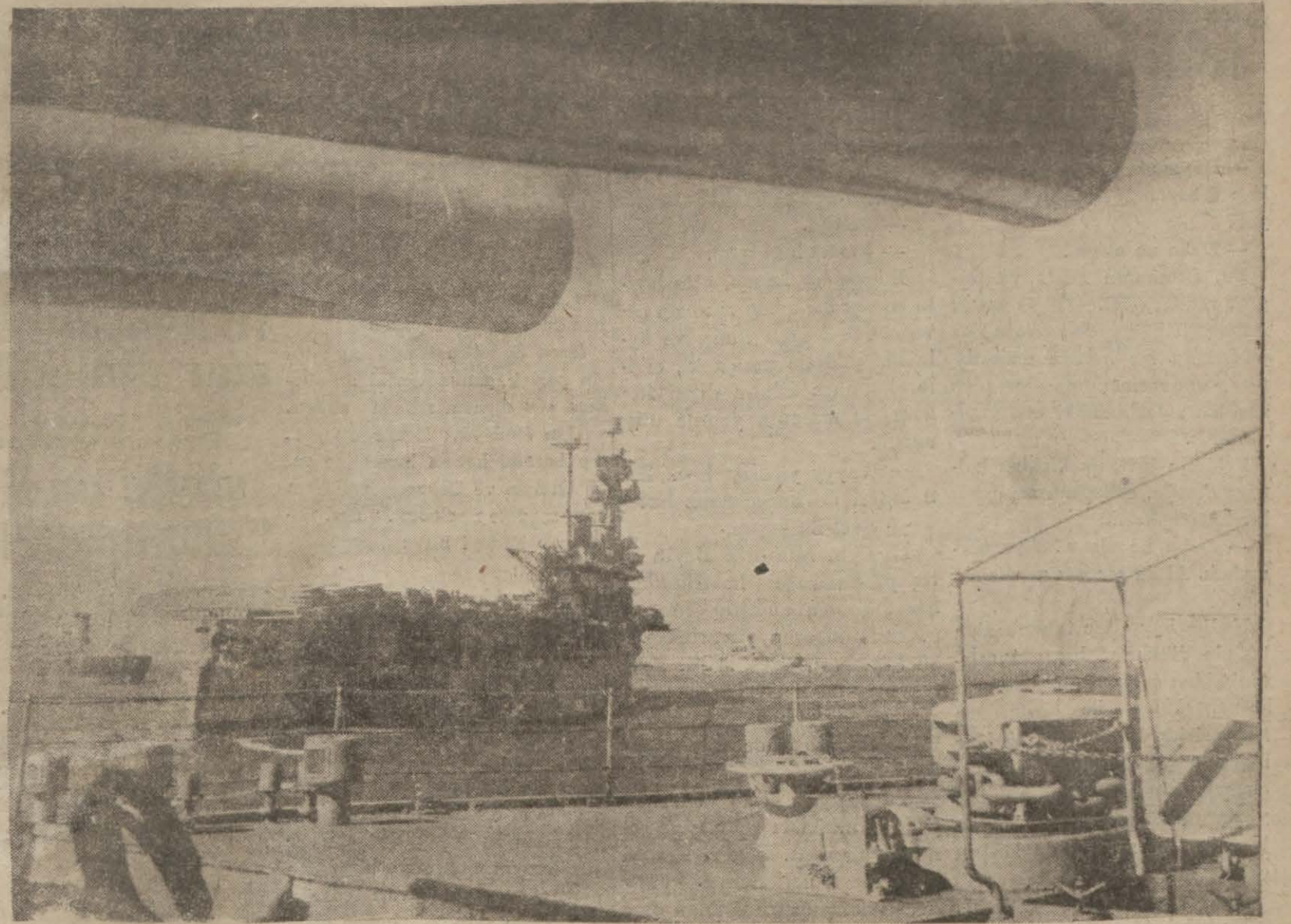
Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü İstanbul bölgesi atletizm hakemi yetiştirmek üzere bir kurs açmış bulunuyor.

Bu kursta başta İstanbul bölgesi atletizm ajanı olmak üzere Furuzan Tekil, Tefvik Böke, Nabil Moran, İlhami Polater ders vereceklerdir.

Bölge atletizm ajanının daha bundan az bir müddet evvel ya plan Pentatlon müsabakalarının hesabını yapmadığı ve bunun yüzünden de şampiyonanın haftalarca iltâ edilmediği hatırlardır.

Belki Furuzan Tekil iyi bir atlettir. Fakat bir atletin hakem yetiştirebilecek teknik dersler verip veremeyeceği tekiğe değer. Tefvik Böke, İlhami için de bu düşünceler varididir.

İstanbul bölgesi atletizm hakem kursuna Affanların, Raulların, Besimlerin ve bunun gibi eski atletlerin devam etmek istedikleri...

En mühim faaliyet Atlas Okyanusunda göstereceği tahmin olunan İngiliz donanma cüzatamlarından bazılarının Malta'da «Warspite» in ön taretleri hizasında görüldüğü...

İspanya mihvere iltihak ediyor

Cebelüttarik'a ilk taarruz İspanyollar tarafından yapılacaktır

Londra 29 (A. A.) — İspanyanın vaziyeti hakkında Londra gazetelerinin mütealeleri mühteliftir.

Times Gazetesinin diplomatik muharririne göre, Almanyanın şiddetli tazyikine uğrayan General Franco, yeni mahsul alınma. (Devamı üçüncü sayfada)

Yunan Başvekili bir nutuk söyledi

Girid Hür Avrupa Milletlerinin son kalesi

Yunanlılar, Giridi düşmanlarına zaptetirmemeğe azmettiler!

Hanya 29 (A. A.) — Yunan Başvekili B. Suderos, Hanya halk teşkilatları mümessillerinin önünde (Devamı üçüncü sayfada)

Çörçil'in nutku Amerikada nasıl karşılandı?

Newyork 29 (A. A.) — Bütün Amerikan gazeteleri B. Çörçil'in radyoda söylediği nutkun büyük bir samimiyetle söylediklerini ve Amerikan milletine gönderdiği mesajın ehemmiyetini teslim hususunda ittifak ediyorlar.

Nutkun mühim parçalarını naklen büyük gazetelerin hepsi mütealeler yürüterek askeri vaziyetin tahlihi bakımından B. Çörçil tarafından verilen izahatın Amerikanlılara çok iyi anlaşıldığını yazmaktadırlar. Amerikan gazetelerinde nutuk hakkında yürrütlün başlıca mütealeler şunlardır:

Newyork Herald Tribune diyor ki:

Harp ve endişe anlarında B. Çörçil hadiseleri İngiliz milletine olduğu gibi izah hususunda tereddüt etmemiştir. B. Çörçil hakikati açıkça İngiliz milletine bildirmiştir. (Devamı üçüncü sayfada)

Bir ceset bulundu

Bugün öğle üzeri Çiftchavuzlarda denizden bir ceset çıkarılmış ve üç gün evvel bulunmuş olan boş sandalın sahibi Kastamonulu Osman olduğu anlaşılmıştır.

Birkaç

Yalancı şöhretler

İstanbulun tarihi âbideleri üzerine yüzümüzü kızartacak bir dikkatsizliğin sıvıdığı hata çimentolarını kazıya kazıya bitirmeyen âlim ve müdekkik bir arkadaşımızın, hergün bu sütunlarda destığı hakikatleri hayret fakat ibret gözüle okuyanların az olmadığını sanıyorum.

Meğer, ilimlerini şöhretleriyle mütenasip sandığımız, sakalları göbeğinde ne âlimler, bahusus kendi ihtisasları şubesinde, en aşağı seviyede bir lise talebesinin düşmemesi lâzımgelen bir dikkatsizlik çukuru içinden, senelerce nasıl, gözlerimizi, karp...

Hâmid Refik

Bir ilim güneşinin sahte parıltılarla yaldızlamışlar!.. Meğer, sözlerini hüccet, hükümlerini sened saydığımız ne «üstad» lar, hakikatte, bu bilgi yolunun en değersiz ve kabiliyetsiz çıkartlarından başka bir şey değilmisler!..

Hazin, fakat gerçek.

Tarihimizi yeni baştan yazmağa kalkmadan önce, buna malzeme teşkil edebilecek unsurlar üzerinde, büyük, çok büyük...

Libyada Meydan Muharebesi başlıyor!

Almanlar sol cenahı çevirmeğe çalışıyorlar

Çöl üzerinde şiddetli hava muharebeleri başladı

Londra: 29 (A. A.) — Reuter ajansının garp çölünün bir yerdeki muhabiri bildiriyor:

Almanlarla İtalyanların Mısırda tekrar başladıkları tazyik hareketinde, sene başında İngiliz katalarının Libya hududundan ilerlemeğe başladıkları zaman takip ettikleri tâbiyei tatbik ettikleri anlaşılmaktadır. Sollum civarından hareket eden düşman kuvvetleri katalarımızın mühim kısımlarını ordudan ayırmak ümidiyle yelpaze şeklinde yayılmağa ve sol cenahımızı bu maksatla Almanlar Sollumda bir münhanî çizerek denizden uzaklaşma ve daha uzaklara...

(Devamı üçüncü sayfada)

Satırda...

yük değil, vasatı bir insan çapında biraz dikkatle duralım.

— Düzeltme —

Dün, tertip sehvî olarak, fikramın son kısmı biraz karışmıştır. Özür dileyerek, tekrarlıyorum:

«Kahramanlığın timsali olan bu şehirde oturanlar acılar görecekler; fakat harikalar yaratacak kahramanlıkları bir gün nihayet onlara bu acıları unutturacaktır.»

H. R.

En Son Havadis'in Edebi Tefrikası - 7

Doksat'da mülâzim Fehim tarafından tevkif edilen Baklaciyeff adlı komitacı

Müellifi : Nizamettin Nazif

— Hayır ola Rauf bey.. Bu te-lâşa sebep ne? Ne var, ne olu-yor?

— Daha ne olsun..

Bu, Dramanın Posta ve tel-graf müdürü idi. (1) O kadar islanmıştı ki gri elbiselerinin dar pantolonu bir huniye dönmüştü; kunduraları, paçalarından süzülen sularla sanki düş yapı-yorlardı.

Fehimin kalktığı kırmızı kol-tuğa oturdu, ceketinin cebinden bir kâğıt çıkardı;

— Daha ne olsun.. diye tek-arıladı. Al da bir göz gezdir şü-na..

Nedim bey eline tutuşturulan kâğıda dikkatle baktı. Bu İs-tanbuldan çekilmiş bir telgrafın karbon kâğıdı ile çıkarılmış kopyesi idi. Fehim büyük bir merakla yüzbaşına yaklaştı; çizmelerinin uçlarına basarak yüzbaşının ensesinden, kâğıda bir göz attı ve o anda kaşları çatıldı:

— Vay canına.. olur şey değil..

Bu pek haklı, yerinde bir hay-retti. Çünkü Rauf beyin ver-diği kâğıda aynen şu satırlar yazılıydı: (2)

«Drama mutasarrıfına..»

(Bir nüsha Dramama jandar-ma taburu kumandanlığına ve-rilecektir.)

«Doksat'ta mülâzim Fehim B. tarafından tevkif edilen Bakla-ciyeff namındaki Bulgar çetesi hakkında muhafassal malûmat ver-iniz. Zati şâhane makine ba-sında beklemekteyiz.»

Telgraf İstanbuldan geliyor, «Yıldız» merkezinden çekili-yordu.

Altında şu imza vardı:

«İkinci kâtip İzzet»

Rauf Bey gözlerini onlara dikini bakıyordu:

— İki telgraf daha geldi amma dedi, acele ile kopyala-rını almağa unuttum. Biri Üskübün en; umumi müfettişi geliyor. Öbürü Selânikten.. Valimin imzası..

Nedim bir düşüncedir al-mıştı. Posta telgraf muduru-nün sözlerini cevapsız bırak-mamak için :

— Pekî onlar nerede? diye sordu.

— Müvezzi Hakkı Çavuşla mutasarrıfın konğine gön-derdim. Zavallı yolda kimbilir ne kadar islanmıştır..

— Vah, vah, vah,

— Sanki ben islanmadım mı? Biraz erken uyuyam de-miştim. Amma yatağa girdim; «Çat! çat!» kapı.. Bir müvez-zî; Saray makine başında sizi bekliyor.. demesi mi?

Hemen derhal giyindim. A-cele ile çemşeye almaya da u-nutmuşum.. Koş babam koş, koş babam koş, güç belâ daire-ye gelebildim. Amma dudule-gibi oldum. Her ne hal ise ben fazla durdum, gidiyorum..

Ve birdenbire fırladı, kapı-nın sürgünü açmasıyla ka-pıyı arkasından kapamış bir oldu.

Fehimle Nedim onun uzak-laşan ayak seslerine kulak ver-diler.

Sonra Nedim:

— Ne yaparsak bir an ev-vel yapalım, dedi. — Çünkü mutasarrıfla binbaşî neredeyse gelir» diyecekti. Fakat sözünü tamamlayamadı. Çünkü o anda Arnavut kaldrımları üstünde dönen demir çemberli tekerleklerin sesi işi-tilmiş, dörtlüce hükümet ay-lusuna giren bir araba tam bö-lük kumandanlığının önünde durmuştu.

Bir yay geirtisine mahmuz

şıkırtıları karıştı, sonra araba uzaklaştı.

— Fehim.

— Emret binbaşım.

Elinde bir kamçı, orta boy-lu tıknaz bir adam tokmağı çe-irmeden kapıyı itmiş, ve öy-le bir şiddetle itmişti ki, çivi-le kopunca kilidin dışı fır-lanmış ta masanın yanına düş-müştü.

— Vayyy yüzbaşî bey.. Za-tı âlileri de buradasınız ha?

— Evet binbaşım..

Hüseyin Muhittin Beyin a-teş püskürmeğe hazırlandığı her halinden anlaşıyordu.

Kemik kırıntı yuvarlak yü-zü kıpkırmızı kesilmişti. Kıvrık bıyıkların sivri uçları bir gift süngüye benziyor, gözle-rinden kıvılcımlar fıskırıyo-rdu.

Yüzbaşına hitap ederken yalnız dudakları açılmış ve çe-nesi oynamıştı. Dişleri sanki birbirine kenetlenmişti. «Vay» dediği zaman gırtlığından öyle korkunç bir ses çıkmıştı ki Fehim baldırından dolanmış gibi irkılmış, tüyleri diken di-ken olmuştu.

Elleri arkasında gözleri yüz-başının gözbebeklerinde o-muzlarını oynatarak tehditkar adimlarla ilerledi, ilerledi ve tam burnunun dibine yaklaşıp-kamasını şiddetle masaya in-dirdi, topuklarını kaldırarak Nedimin suratına haykırdı:

— Bu taburun binbaşısı ben miyim, siz misiniz?

Yüzbaşî cevap vermedi, yal-nız bir adım geri çekilmekle iktifa etti. Maanâfih Hüseyin Muhiddin bey daha ilerisine gitmedi.

Fehimi şöyle bir süzdü. Son-ra kamçısını oynata oynata homurdandı:

— Bana henüz kemik kırı-n dediklerini unutmuyunuz ef-en-diler..

Bu sözlerle acaba neyi ifa-de etmek istemişti? Bu bir tehdit miydi? Yani: «Sizi evi-re çevire döverim.» mi demek istemişti? Kimbilir. Belki de, (Devam edecek)

(1) Rauf bey şimdi Beyoğlu'n-da Opera ve Artistik sinemala-rının sahibidir.

(2) Pek girift ve çapraşık ke-limelerle yazılı olan Osmanlıca aslından 1932 senesine tercüme edilmiştir.

Altın nemlenmiş olarak, mün-kün bir tuzağı da gözününe ge-tirdi, dağlarda haydutluk bele-di bir halde hüküm sürüyor-du; Yanyadan pek uzak olma-yan bir yerde patlak vermiş bir isyandan bahsediyorlardı. Kan-lı kütallerin dehşet saçan hi-kâyeleri top yekûn hatırıma geldi. Kaçırılmış, ızılarına ge-çilmiş, öldürülmüş.. Yahut ta uzun haftalarca esaretten son-ra fideye mukabili dokunulma-dan iade edilmiş kadınların hikâyedir. Fakat kaza faraziye-si galip geldi: Karısını bir se-lin yatağı dibinde vücudü par-çalanmış yahut, sinsi su tara-fından sürüklenmiş bir halde ölü gördü..

— Bu kayboluş uzarsa deli olurum.. diye düşündü. Dur bakalım, mdur bakalım, akıllı-ca mukabeme edelim: Belki il-lâhîlik otlar almak için Manas-tıra çıkmıştır, gece de bastırın-ca keşifler ne olur ne olmaz sa-ğaya innemge bırakmamışlar-dır, çünkü yol tehlikeli uçurumlarla yanyanadır..

— Şüphesiz bu gaybubet baş-

ka suretle izah edilemezdi. Bastonunu aldı ve Manastıra turandı. Gecenin zifiri karan-lığı içinde, çobanların ateşleri ağağı tepelerin yamaçlarında parlıyordu; binaların karanlık yığı üstünde, bulutların kar-gışında, yaldızlı Yunan haçı-nın parladığını görüncüye ka-dar koştu. Kapı kapalıydı. İz-tırablı bir sesle çağırarak ka-natlara vurdu, fakat orada da kimse cevap vermiyordu. Niha-yet ağır kanatlar yavaş yavaş aralıklandı ve kapıcı, patrik gibi uzun sakallı ve uzun be-yaz saçlı ihtiyar keşiş Tanaş baba gözlerini uğuşturarak gö-ründü, ne istediğini sordu, son-ra j ve ş ler i z gibi telâffuz e-derek güzel başını salladı:

— Bayanı görmedik..

Tarihten bir yaprak

Cem: «Beyazıt Rumelinin Hükümdarı olsun, Anadoluyu da bana bıraksın..», diyordu

İbrahim Hakkı Konyalı

Beyazıt, hala-sını dinledik-ten sonra şöyle dedi: «Hükümdarlar arasında acıma yoktur. Padişahlar birbirlerine acımazlar!..»

- 7 -

gelen bir Ulak Fatih Sultan Mehmedin öldüğü ve tahtına oğ-lu İkinci Beyazıtın oturduğu ha-berini getirdi.

Gedik Ahmet Paşa Fatih gibi bir azimli hâmiyi kaybettiği için çok müteessirdi. Başladıktı zaferi hiç olmazsa Floransa sınırlarına kadar yürütmek için İstanbula dönme kararı verdi. Zaptettiği kalelere dizdılar, kumandanlar tayin etti, maiyetindeki kuman-danlardan Hayreddin Paşayı da kendisine vekil yaptı.

Çok ağır hediyelerle yola çık-tı. Yeni padişahın cülûsuna teb-rîk ederken sunacağı hediyeler â-rasında parlanta gibi aslızade kızları, prensesler ve despotza-deler vardı. Getirdiği kıymetli İtalya kumaşlarının ve mücev-heratın ise haddi, hesabı yoktu.

Gedik Ahmet Paşa parlak ve cazip ümitlerle İstanbula gelmişti. Sunduğu hediyeler mukabilinde kendisine kuv-vetli bir donanma ve kara as-keri verileceğini umuyordu. Fakat bu sırada Osmanlı hane-danı içi de bir taht ve taç kavgası başlamıştı. Konyada bulunan Sultan Cem:

— Taç ve taht benim hak-kımdır! diyerek baş kaldırmış-tı. Bütün şiddetle iki kardeş kavgası başlamıştı.

Fatihin ölümü haberi ve kar-deş kavgaları şimşek süratle

İtalya Yarımadasına gitmişti.

Kalabra dukası bu haberi alır almaz paçaları sıvayınca Napoli ve İspanya krallarına başvurdu. 40 gemiden müte-şekkil kuvvetli bir donanma ve mühim miktarda kara aske-ri teminine muvaffak oldu.

Beyazıt taht ve taç endişesi-ne düşmüştü.

Cem diyordu:

— Filhakika Beyazıt 34 ben 22 yaşıdayım. O yaş itibarile benden büyüktür. akat taç ve taht benim hakkımdır. Çünkü ben babam padişah iken doğ-dum. Beyazıt ise babamın şeh-zadeliği zamanında dünyaya gelmiştir. O şehzadenin şehza-desidir. Ben ise padişahın oğ-luyum!

Maiyetinde bulunan Rum ve İtalyan âlimleri gibi dostla-rı da kendisinin bu iddiada haklı olduğunu ileri sürüyor-lar, onu teşvik ve tahrik edi-yorlardı. Cem Konyada kuv-vetli bir ordu topladı. Süratle Bursa üzerine yürüdü.

O zamanlar Bursa açık bir şehirdi. Muhafazası için az bir kuvvet vardı. Sultan Beyazıt, kardeşi Cem'in Bursa üzerine yürüdüğünü öğrenir öğrenmez, Ayas Paşaya emir verdi. Bur-sayı muhafaza için iki bin kişi-lik bir kuvvetle Mudanyadan Bursaya gönderdi. Kendi de Üsküdar tarafına geçti. Rumeli-nden gelecek kuvvetler ilâhîk edinciye kadar Üsküdar'da bek-lemeğe mecbur olmuştu. Fakat Sultan Cem orduyu çoktan Bursaya gelmişti. Yıldırım Be-yazıt Hanın imareti kaçışın-daki ovada ordugâh kurmuş-tu. Sultan Cem ordusunun ser-darı Gedik Nasıhtı.

Ayas Paşanın maiyetindeki askeri şehre sokmadı. Bursa ovasında şiddetli ve mütemadi boğuşmalar oldu. Bursa ahali-si yenigirilerin İstanbul'da yap-tıkları münasebetsizlikleri ha-ber almışlardı. Aynı felâketle-re kendilerini de maruz bırak-mak istemediler, hepsi de Sul-tan Cem tarafını ilzâm etti-ler. Bu suretle Cem'in kuvveti artmış oldu. Ayas Paşa mağlûp oldu. İki bin yenigiriden an-cak beş ,on kişi kurtuldu. Üç

4000 Yıldır Devam

Eden Bir Facia...

Alman mitolo-jisi, Cehennem ve Balkanlar

Hiç kimse efsaneleri bir "hiç,, gibi kenara atmak hakkına sahip değildir

- 3 -

Tabiatın istilâcı olan bu hal-kin, gözü önünde açılmış yegâne geniş saha «Şark» dir. «Drang nach Osten», şarka doğru siyase-ti Cermen ruhunun ezeli ve ebedî bir arzusudur. Bu arzu tabiatın elile işlenmiş, tabiatın elile yara-tılmıştır.

Fakat tabiat nereye kadar mü-samahakârdır? Tabiatın kanunla-rını tetkik ettiğimiz zaman bu nokta üzerinde bir hayli tavak-kuf etmemiz icap eder.

Tabiat insanları kendisiyle re-kabete kalkışacak derecede bir tekâmüle, bir inkişafa sahip kil-miştir. Fakat buna da bir hâd koy-muştur. Denizleri kurutup top-rak yapmak imkân ve kudretimiz dahilinde değildir. Panoermanizm'in asıl ruh ve esasını teşkil eden «şarka doğru siyaseti» de, her varlık gibi bir mezara sahip-tir. Bu mezar en eski Alman mitolojisinde bize pek açık ola-rak gösterilmiştir. İlahların ilâhî harplerin kahramanı Ragnarök toprağı titreten, cüceleri ağlata-rak kaçırtan bir kuvvettir. Val-halladan çıkacak olan ilâhlar ve kahramanlar, Odia'n riyesiati al-tında, cehennemlerin ilâhî Loki ile harp edecekler. Bu harp, her kesin ölümlü ile ve umumi bir yangın ile bitecektir.

Gariptir ki bu mitolojide, ce-hennemden konduğu ve harbin geçtiği yer, Balkanlardır.

Bu mezar, neye bu mitolojide gün sonra Sultan Cem Bursaya girdi. Bütün halk kendisine biat etti.

Genç şehzade Bursa saray-ına girdi. İçinde bulunan hazi-neleri zaptetti. Kendi adına hutbe okuttu, para kestirdi. Be-yazıt daha kuvvetli bir asker-le kardeşinin üstüne yürümek için hazırlantıyordu.

Cem bunu haber alır almaz yeniden kuvvetler teşkiline, vergiler tahretmiye başladı. Bursada on sekiz gün kadar kaldı. Etrafına mühimce bir kuvvet biriktirdi.

(Daha var)

doğuyordu. İki adam acele yü-rürlerken, güneşin ışıının gö-ğü ve dağları kaplayışına, u-zakta Yanya gölünün suların-da pırladayışına baktılar fakat güneşi göremiyorlardı.

Arnavut kadın, koyun post-larının üstüne yatmamıştı. İs-siz evin önünde titiyerek bek-liyen bu kara hayaleti görür görmez Lüsîl'in dönmediğini anladı ve meş'um bir seziş ne-fesini daralttı. Heyhat, koyu örtüleri içine boğulmuş bu kadında daha şimdiden fena haberci büyük bir kuş, cenaze ardından sızlanmağa hazır bir ölü ağlayıcısı hali yok muy-du?

Fakat Tanaş baba kadını sorguya çekme kaçıkgozlüğü-nü gösterdi. Kadın, dilini yut-muş, taç kesilmiş görünüyor-du. Keşiş yalvardı yakardı, dünya ve ahretin bütün azap-larile tehdit etti, nihayet de-hşete kapılan kadın, saklamağa kimsenin kendisini memur et-medığı sırrı ifşa etti:

(Devam edecek)

Balkanlar olarak gösterilmiştir! Bunu bir tesadüfe atfedemeyiz. Çünkü her tesadüf bir sebep tah-tında doğar. İşte bu, en iptidai (Devamı dördüncü sayfada)

DÜNDEN BUGÜNE

Hazin bir bilânço...

Yirminci asrın bu ilk kırk yıllık devresinde vukua gelen siyasi ve içtimai tebeddüller, dünya haritasını değiştirmekle kalmayıp, asırlardanberi payı-dar olan taht ve saltanatları da devirdiğinden, bir çok başlar-dan taçlar düştüğü gibi hiç u-mulmadık şahsiyetleri de va-tanlarını terk ile yabancı se-malar altına ilticaya mecbur etti..

Bu hal teselsül usulile ve «Sürati müktesibe» ile el'an devam edip gitmektedir.

Bu acı akibete muhtelif tar-ihlerde uğryan ve İran Şahı Mehmet Alinin açtığı listeye dahil olan Abdülhamid, Porte-kiz Kralı Manoel, yine İran Şahı Ahmet Han, İmparator Vilhelm, İmparator Şarl, Kral Alfons, Kral Konstantin, Kral Nikola, Kral Ferdinand, Fas Sultanı Molay Yusuf ve Sul-tan Vahdettin, bu listenin ilk kısmını teşkil etmişlerdir.

İkinci parti, 1936 harbi ile başladı ve müfredatı yine ol-duka zengin olan bu müker-ter listeyi, İtalyanların hismî-na uğryan «Kralar Kralı» bi-çare Haile Selâsiye açtı.. Ara-dan az zaman sonra, şahsî se-beplerden dolayı Sekizinci Ed-vard'ın ismi de Haile Selâsiye-nin yanında yer aldı.. 1939 harbi ise, esasen büyük harp temberi rahat yüzü görmeyen ve onun karışıklıkları el'an dü-zeltmeyen Avrupayı büsbütün karıştırdı. Çığırından çıkart-tı.

Tabiatile bir takım yeni isimler daha listeye ilâve edil-di:

Kral Zogo, Kral Haakon, Kraliçe Vilhelmine, Lüksem-burg büyük Düşesi Şarlot, Kral Karol (iki defa), ve şu son on gün içinde, Yugoslavyanın dört günlük yeni hükümdarı küçük Piyer ile Yunanın kahraman Kral Jorj.

Bunlardan maada, iki Cüm-hurreisi de bu kâfileye katıl-mış bulunuyor: Löbrön, Be-nes.

1914 de dört büyük impara-torluk, 12 krallık ve müteade-dit büyük Düklikleri sinesi'nde barındıran ihtiyar Avrup'a da bugün, kala kala altı kral ve krallık kalmıştır: İngil-tere, Belçika, Danimarka, İtal-ya, Bulgaristan ve Romanya. İstiklâliyet bahsına gelince bu daha elimdirdi çünkü İngilt'e ve İtalyadan başka diğer kral ve krallıklar, bugün Alman iş-gali, Alman nüfuzu ve Nazizan tazyiki altında ve her türlü serbestiden mahrum bulun-maktadırlar.

1941 yılının Nisan ayı bilân

çosu!

Zavallı salhurde Avrupa..

Naci Galip

En Son Havadis'in roman tefrikası. 7

Sâdûn Galip

Soluk soluğa olan Piyer, ga-rip gaybubeti hikâye edebil-mek için biran beklemeğe mee-bur oldu. Baba, haydutlardan yana onu temin etti: Havali sa-kindî. Geriye uçurumlar kalı-yordu.

Piyer dö Varey'in merakı kendisine de sirayet eden Ke-şiş, gidip başrahibi uyandır-mak ve gece araştırmalarında genç adama refakat etmek ü-zere izin istemek teklifinde bu-lundu. Bunu söyleyerek sa-naştıra girdi, biraz sonra bir fener ipler ve sopalarla mü-celhez olarak tekrar göründü.

Sikiet araştırm a başladı. Çağırnak için seslerini birleş-tiriyorlardı; haykışları kaya-

lardan kayalara, boğazlardan boğazlara, akis yapan yerler-den akis yapan yerlere yuvar-lanıyor, sonra derin sükût, bir kefen gibi, bu coşkun gürültü-yü örtüyordu. Düşecek kadar eğilerek fenerlerin ışıklarını fundalıklarla kayaların delik-lerine aksettiriyorlar, çukurla-rın ve yarıkların dibine alev-lenmiş dallar atıyorlardı; hiç..

Hiç.

İhtiyar, ellerini yorulmuş bögürlerine dayıyarak zahmet-le doğrularak :

— Oğlum, biz buraları araş-tırırken o her halde evime dön-müştür, mütaaleşimde bulun-duğu zaman, bu esrarlı araş-tırma tükenmek bilmiyen sa-atlerdenberi devam ediyordu. Güneş, ümitle parlıyarak

Amerikanın harp hazırlıkları

24 Milyon Dolarlık bir mukavele

30 askerî fabrika daha kurulacak

Vaşington: 29 (A. A.) — İyi malumat alan mahfillerden öğrenildiğine göre Harbiye nezareti büyük bombardıman tayyareleri imali için yeni bir fabrika kurulması hakkında Glenn Martin müessesesiyle 24 milyon dolarlık bir mukavele imzalamıştır.

Yine aynı mahfillerden öğrenildiğine göre, demokrasilere yardım için parlamento tarafından kabul edilen 7 milyar dolarlık tahsisattan bir buçuk milyar harp malzemesi için yeni fabrikalar kurmağa ve mevcutları genişletmeğe sarf edilecektir. İnşası derip edilmiş yeni fabrikalar arasında tayyare motorü tesisi ile 30 tane de top, tank ve cephan fabrikası vardır.

İsviçre'nin de sırası geliyor mu?

Çörçil'in nutku Avustralyada nasıl karşılandı?

Berlin 29 (A.A.) — Yanı resmî bir mimbandan bildiriliyor: Bir yabancı gazetenin, Alman Hariciye Nezaretinde sorduğu bir suale şöyle bir cevap verilmiştir:

«İsviçre gazeteleri Almanya ile İtalyanın izzetinesini kınadığı kendilerine bir gaye edinmiş gibi görünüyorlar.»

Alman Hariciye Nezareti mahfillerinde Almanyanın bir gün İsviçrenin hattı hareketinden mütevellit meselelerle meşgul olmak fırsatını bulacağı ve İsviçre gazetelerinin derin düşünmeğe mecbur edecek bazı noktalar tebarüz ettireceği ilâve edilmiştir.

Yunan başvekil bir nutuk söyledi

(Baş tarafı Birinci sahifede) de söylediği bir nutukta Yunan hükümetinin harbe devam azmini ve hüriyet kuvvetlerinin zafetine olan imanın beyan etmiş ve demıştir ki:

Hüriyet uğrunda savaş ve fedakarlığın bir remzi olan Girit bugün hür Avrupa milletlerinin son fakat şerefli kalesi olmaktadır. Kader bu müstedna vazife için iki ada seçmiştir: Büyük İngiliz adası ve Büyük Yunan adası. Bu iki adanın milletleri bu gün hüriyet meydanı muharebe, sında sebatla, cesaretle, azimle dövüşüyorlar. Cebir ve giddet memleketlerinden gelen kara kın Avrupalıların üzerine çıktı. Beşeriyet böyle barbar istilâları müzide de görmüştür. Fakat her vakit hür adam memleketi galebe çalmıştır. Bu topraklardan çıkan medeniyet için, aynı zamanda kardeşlerimizin kurtuluşu için bugün bu fevkalbeşer savaş yapılmaktadır. Memleketin emellerini, düşüncelerini kararlarını nefsinde toplayan majeste kral, birliğin, azmin timsali olarak aramızda bulunuyor.

Mütecevaze karşı en heyecanlı mukavemet timsalini Limni ve Semadirek gibi küçük adalar bile gösterdi. Yunan milleti bir imparatorluğa karşı altı ay harp ederek ve onu mağlûp ederek şanlı bir örnek olmuştur. Aynı milleti mütecaviz Almanlarla, onların müthiş makineleriyle 20 gün savaşmış, destanlara geçecek olan ve dostlarını ve düşmanlarını da hayranlığını çeken bir meydan muharebesinden sonra-

Çörçil'in nutku Amerikada nasıl karşılandı?

— Baştarafı 1 inci sayfa —
demiş ve İngilizler tarafından sair muntakalarda kazanılan muvaffakiyetleri izam etmemiştir. Nukun iki bakımdan ehemmiyeti vardır. Bunlardan biri İngiliz azmi, diğeri de Amerikan efkârı. münimesi üzerinde yapacağı tesirlerdir. Totaliter rejimde yaşayan milletlerin hiçbirisi böyle bir anda bunun gibi bir nutku anılamaz. İngiliz milletinin ise nutku anladığına şüphenin gölgesi bile yoktur.

Newyork Times de şöyle diyor: Akdeniz kontrolünün İngilizlerin elinde bulunması ne kadar ehemmiyetli olursa olsun, İngilterenin hakiki mukadderatını tayin edecek muharebe bu denizde değil Atlantikte cereyan etmektedir. Bu muharebenin neticesi bakımından Amerikanın talihî mühim bir nispete İngilterenin talihine bağlıdır. İşte bunun içindir ki bu muharebede İngiltereye yaptığımız yardım gittikçe artacaktır.

Philadelphia Record diyor ki: B. Çörçil'i dinlemek bize ferahlık vermiştir. B. Çörçil, İngiliz milletinin kat'i surette harbe devam edeceğini, namus sözünü tuttuğunu, yaptığını yardımından dolayı minnettar olduğunu, bütün selerinin İngilizce konuşan bütün milletleri birbirine bağladığını ve Hitlerin bu milletleri bir inhiyat seline kapırmak istemesi karşısında hepsinin müşterek bir gayret sarfettiklerini bize söylemiştir. İngilizlere daha fazla ve daha süratle yardım etmeliyiz. Vakit dardır. Süratle hareket etmekteyiz. Malzeme imal etmek kâfi değildir. Onları teslim etmek de lazımdır.

Boston Post diyor ki: B. Çörçil heyecanla kapılmadan erkeğe hitabede bulunmuştur. Biz de B. Çörçile ve İngiliz milletine karşı dürtüst hareket etmeliyiz. Reisiçtimhur, kongre ve millet bu hususta çok süratle karar vermeliyiz. İdarei maslahat saati geçmiştir.

Baltimore Sun yazıyor: B. Çörçil'in, garpta cereyan eden muharebenin çok büyük ehemmiyeti üzerinde ısrar etmesi tamamiyle yerindedir. İngiltere denizlere hâkim olduğu müddet, Almanya karadaki zaferlerinin semeresini idrak edemez. B. Çörçil'in nutku bizim Atlantik yolu, nu himaye etmek için başka bir takım tedbirler daha almamız için lâzım geldiğini meydana koymuştur. Bu meselelerin halli için Amerikan milletinin karar vermesi, hükümet ve kongrenin de B. Çörçile cevap vermesi lâzımdır.

Washington Post gazetesinden: B. Çörçil zafer veya hezime-tin Akdenizde olmadığının işaret ederek hâdiselere değerlerini vermiştir. Nutuk Amerikalıların imanın kuvvetlendirecek ve Amerika İngiltereye malzeme göndermek suretiyle zaferin istisali, ne yardım edecektir.

B. Çörçil bir defa daha vaziyeti izah etmiştir. İngiliz Başvekil her konuştukça insanlığın hakka, adalete, namus ve cesarete olan imanın yenilemektedir. B. Çörçil'in samimiliği fazla bedbinliğe karşı bir devadır.

dir ki yenilmiştir. Bugün elimizde kalanlar, küçüküçük adaları, müz eğilmeden savaşıyorlar. Bütün Yunanlılar yüksek bir ruhla vazifelerini yapmışlar ve ancak sayı üstünlüğü karşısında mağlûp olmuşlardır.

Başvekil, Girit halkına inziyet ve ahenk duygularına müracaat ettikten ve bizzat kendisinin de iştirak ettiği Girit hüriyeti sa-

İspanya Ve mihver

— Baştarafı 1 inci sayfa —
dan harbe girense milletin açlıktan öleceğini söylemek suretiyle vakit kazanmıştır.

Halbuki News Chronicle ve Daily Herald gazetelerinin Lizbon muhabirlerine göre İspanyanın mihvere iltihakı artık bir gün meselesidir.

News Chronicle muhabiri diyor ki: İspanya Hariciye Nazırı B. Sener, İspanyayı açıkça mihverin yanına koymak ve Cebelüttarik üzerinde iddialarda bulunmak üzere son hazırlıkları yapmakta- dır. Almanlarla yapılan program şudur:

1. İspanya üçlü pakta iltihak edecektir. Bunun için de B. Sener yakında Berlin veya işgal altındaki Fransaya gidecektir.

2. Bunun üzerine İspanya İngiltere aleyhine vaziyet alacaktır. İspanya ya memleketin dahili şartlarından İngiliz ablukasını mes'ul tutacak yahutta Cebelüttarik'in İspanyaya idesini bir ultimatomla isteyecektir. Bu talep reddedilince de muhasamati açacak ve Almanyanın yardımını isteyecektir.

3. Cebelüttarik'a karşı taarruz biyadette yalnız İspanyollar yapacaktır. Fakat Almanya üçlü pak-tı ileri sürerek İspanyanın yardımına gidecektir. Daha şimdiden Alman kitaları Bayonne civarında ve Pırinne dağlarının ete-adit noktalarında tahşüt etmiş bulunuyor.

Irak Hariciye Nazırının beyanâtı

(Baş tarafı Birinci sahifede) Diğer suallere cevap veren nazır su beyanatta bulunmuştur: — Hint kuvvetlerinin Basra-ya gelişi, muahedenin tablikinde İngilizlerle Irak arasında anlaşamamazlık çıkmış olduğuna dair dolaşan şayialara bir cevap teşkil eder. Bu transit muamelesi muahedeye uygundur. Bu muahede mucibince Irak hükümeti Britanya kitalarına; Akdeniz havzasına yani Filistin'e erişmek üzere transit müsaadesi verecektir. Muahedenin ahkâmına göre, Irak İngiltereye takyidat koymasızın kuvvetlerini transit olarak geçirmesi için bütün kolaylıkları temin edecektir.

Nazır sözlerini şöyle bitirmiştir: — Irak siyasetinin başlıca esasları herkesle dostluk ve iyi anlaşmaktır. Suudi Arabistana bir müşterek anlaşma ile, Yemen bir ittifak ve kardeşlik muahedesile, Türkiye, İran ve Elgancistana da Sadabat pak-tı ile birleşmiş bulunan Irak bütün-

— Irak siyasetinin başlıca esasları herkesle dostluk ve iyi anlaşmaktır. Suudi Arabistana bir müşterek anlaşma ile, Yemen bir ittifak ve kardeşlik muahedesile, Türkiye, İran ve Elgancistana da Sadabat pak-tı ile birleşmiş bulunan Irak bütün-

— Irak siyasetinin başlıca esasları herkesle dostluk ve iyi anlaşmaktır. Suudi Arabistana bir müşterek anlaşma ile, Yemen bir ittifak ve kardeşlik muahedesile, Türkiye, İran ve Elgancistana da Sadabat pak-tı ile birleşmiş bulunan Irak bütün-

— Irak siyasetinin başlıca esasları herkesle dostluk ve iyi anlaşmaktır. Suudi Arabistana bir müşterek anlaşma ile, Yemen bir ittifak ve kardeşlik muahedesile, Türkiye, İran ve Elgancistana da Sadabat pak-tı ile birleşmiş bulunan Irak bütün-

— Irak siyasetinin başlıca esasları herkesle dostluk ve iyi anlaşmaktır. Suudi Arabistana bir müşterek anlaşma ile, Yemen bir ittifak ve kardeşlik muahedesile, Türkiye, İran ve Elgancistana da Sadabat pak-tı ile birleşmiş bulunan Irak bütün-

— Irak siyasetinin başlıca esasları herkesle dostluk ve iyi anlaşmaktır. Suudi Arabistana bir müşterek anlaşma ile, Yemen bir ittifak ve kardeşlik muahedesile, Türkiye, İran ve Elgancistana da Sadabat pak-tı ile birleşmiş bulunan Irak bütün-

Fransız Somalisi

Hür Fransaya iltihak edecek mi?

General De Gaulle kuvvetleri Dauende toplandı

Cibuti 29 (A.A.) — Ofi ajansı bildiriyor: Öğrenildiğine göre İngiliz motörlü kitalarından müzaharet gören general de Gaul kuvvetleri Fransız somalisinin cenubunda bilhassa Cibuti ile Adis-Ababa demiryolu üzerinde Daou-enle muntakasında toplanmışlardır. De Gaulle kuvvetlerinden bir kısmının da İngiliz Somali-sinde Zeilaya ihraç edildikleri söylenmektedir. Bu kuvvetlere mensup unsurlar bazı Frandiz-ileri kollarile temas etmek istemişlerse de muvaffak olamamışlardır. De Gaulle kuvvetlerine mensup bir tayyare Fransaya ait top-raklar üzerine beyannameler at-mıştır. Beyanname şarkı Fransız Afrikasının eski başkumandanı general le Gentilhomme'un imza-sını taşımaktadır. General, Fransız somalisinde bulunan Fransız kitaların toplu bir halde ve mü-himmatlarla beraber Deouenle ve Zeiladaki de Gaulle kuvvetle-rine iltihak etmeğe davet etmiş-tir.

Halihazır şartlar altında dahil-de bulunan halkın ağıltan ko-runması ve sîhhati bozulanlarla yaralıların tahliyesi bakımından Cibuti demiryolunun istifade edilecek en iyi vadiye olduğu göz-nünde bulundurulurak bu iki nokta hakkında bir anlaşma yap-mak üzere müzakereler cere-yan etmesi müstebed değilde müstemlekenin asi kuvvetlerle münasebeti bahis mevzuu de-ğildir. Esasen Fransız hükümeti müstemleke valisine bu hususta lâzımgelen talimatı vermiş bulun-maktadır.

Ahırkapı kazası

Bu sabah Ahırkapıda can kur-taran istasyonu civarında çok feci bir tren kazası oldu:

Ahırkapı tütün atölyesinde çalışan kadınlardan 32 yaşlarında Naciye Uçak ile bir arkadaş sa-bahleyin saat sekizi çeyrek geçe işe giderken tren yoluna gelmişler ve karşı tarafa geçecekleri sırada Uzunköprüden gelen tren dönmekten birdenbire çıkmıştır. Kadınlardan birisi kendini geri atmağa muvaffak olmuş, fakat Naciye Uçak, mantosu rüzgârın tesiri ile ön vagonlardan birine sürtilmiş ve tehlikeden kurtulmamış, yere yuvarlanarak tekerleklerin arasına sürüklenmiştir.

Zavallı kadın acı çığlıklar ko-pararak köprüye kadar sürüklenmiş, önce bacakları kesilmiş, sonra da karnı ve kafası ezilerek ölmüştür.

Bu sırada arkadaşının korkunç vaziyetini dehşetle seyreden di-ğer kadın ve etraftan karışan-ların feryatları arasında tren durdurulmuştur. Müddeiummülük ve zabıta tarafından tahkikata de-vam edilmektedir. Tren makinist-leri İhsan ile Mehmedin ifadele-ri alınmıştır.

En Son Havadis — Bize bu fa-cianın en mühim sebebi, Ahır-kapı dönmesinde daimi surette bir gözetil bulundurulmaması ol-sa gerektir. Burada bayrak usul-i ihdas edilmelidir.

★ Dün İstanbul vilâyetinde 186 kamyon ve kamyonet lâstığı tevziatı yapılmıştır. Tevzi edil-mek üzere daha 250 lâstik var-dır.

Libya'da Harp

(Baş tarafı Birinci sahifede) da sahildeki yola muvazi bir istikamet takip eden dağlık muntakaya motörlü kollar sevk etmişlerdir. Bu teşebbüs bizim müdafaa hattımızla karşılaştık-ta başka Mersa Matruh'un cenubunda Kantara çöküntüsü-nün vücude getirdiği tabii mâ-nia ile de uğraşmak mecburiye-tindedir. Filhakika burada ki-lometrelerce uzayan kumluk bir saha vardır ki hareketi güçleş-tirmektedir. Bu müfrezenin va-zifesi tecrid etmeği ümid eyle-dikleri kuvvetlerimizi yakala-maktır.

Bu tazyik daha başlangıçta İngiliz hava kuvvetlerinin kat'i hâkimiyeti karşısında büyük zorlukla uğraşmak mecburiye-tinde kalmıştır.

Almanlar, daha fazla tayya-releri olduğu halde İngiliz avcı tayyarelerine mukavemet et-memekte idirler. Çünkü İngiliz tayyarecileri sahip oldukları bir çok meziyetlerden başka çölde uçmak gibi muğlak bir hünere üstadcasına vakıf bulunmakta-dırlar. Bu avcı tayyarelerimiz Almanların havalanmalarını beklemiyerek onların tayyare-lelerini yerde yakalamakta ve mit-ralyöz ateşine tutmaktadır. İn-giliz avcıları rastladıkları işe ve levazım kitalarına da müte-madiyen hücumlar yapmaktadırlar. Bombardıman tayyare-lelerimiz Trablusgarp şehri ile Bingazi ve diğer işe merkezle-rini ve düşman tahşidatını mu-temadiyen bombardıman etmek için ancak benzin alacak kadar vakit bulabilmektedirler.

Bilmece

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

- 1 — Kanatlı bir hayvan —
- 2 — Bir erkek ismi.
- 3 — Arkadaş — Karanlık — İşaret sıfatı.
- 4 — Keder — Saçsız baş.
- 5 — İç pantolon — Çehre.
- 6 — Doğru değil — Kiri.
- 7 — Ayı yuvası — Kocasız kadın — Rahib edatı.
- 8 — İstanbula yakın bir köy.
- 9 — Vücudün ifrazatı — Pokerde geçer.

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Bir çalgı aleti — Silâh bulunur.
- 2 — Bir erkek ismi.
- 3 — Ekme yapılı — Ni-hayet — Bir nota.
- 4 — Bele sarılır — Geniş olmyan.
- 5 — İçi boş yumurta — İn-ce toprak.
- 6 — Yün örgü yapılır — Ha-mamda kullanılır.
- 7 — Eksik — Su konan kap — İçilen şey.
- 8 — İskambil oynanan bir oyun.
- 9 — İnsanlar — Yaş.

Dünkü Bilmece halli

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	M	A	R	M	A	R	A	
2	K	A	R	E	N	A	I	M
3	U	R	A	T	F	L	A	
4	M	I	F	A	L	E	R	
5	A	K	E	L	E	K		
6	N	K	N	A	Y	D	O	
7	Y	A	Y	Ş	S	U	N	
8	A	Y	A	N	Y	E	R	
9	A	N	A	D	O	L	U	

Asker gözü ile...

Amerika ne zaman bilfiil harbe girmiş sayılacak?

Almanlar Balkanlarda ve Yunanistanda serbest kalan hava filolarını Libya'ya nakledebilirlerse Süveyş yürürler

Yazan: Sabık Bükreş
Ataşemiliterimiz

1) LIBYADA:

27 nisan akşamı Mısır hudu-du geçen Alman - İtalyan motörlü kitaları 8 kilometre ka-dar şarka doğru girmeye mu-vaffak olmuşlardır. Bir İngiliz motörlü tümeninin hafif unsurları Alman - İtalyan ileri hare-ketile temas halindedir. Aynı gün Alman - İtalyan pike bom-bardıman tayyareleri, avcı tay-yareleri himayesinde (Mersa Matruh) daki İngiliz topçu mevzilerini bombardıman et-miştir.

Karada ve havada müştereken cereyan eden bu ileri hare-ketle Alman - İtalyan motörlü birliklerinin Mersa Matruh müdafaa muntakasına kadar yanaş-mak istedikleri anlaşıyor.

Mersa Matruh Sollumdan 200 kilometre uzaktır. İngilizlerin bu taarruz karşısında ciddi bir muharebeye buluşmadan Mersa Matruha kadar artçı hareketle-ri çekilmeleri ve büyük mu-harebeye Mersa Matruhdaki müdafaa mevzilerinde başlama-ları muhtemeldir.

Yunanistanda büyük muha-rebeler cereyan ederken, Al-man - İtalyan ordusunun Mısı-ra doğru tekrar büyük bir ha-rekete girişmesini varit görmü-yorduk. Zira, Alman - İtalyan ordusunun geri muvasalasını yalnız İtalya - Trablus - Libya istikametindeki irtibata inhisar ediyordu. Bu muvasala ve irtibat denizden İngiliz donanma-sı ile kesilmişti. İkmal ihtiyaçları-nın büyük kısmını Alman hava kuvvetleriyle temin etmek mecburiyeti vardı. Hava yolu ve nakliyatı da İngiliz tayyareleri-nin hücumlarıyla müşkülata uğ-ramıştı. Bu şartlar içinde Al-ma nordsusun Mısra doğru büyük bir harekete çok tehli-keli idi.

Fakat bugün vaziyet de-ğişmiştir: Yunanistandaki harp bitmiştir. Alman ordusu Mora adasına yayılmıştır. Libyadaki Alman - İtalyan ordusu ikmal ihtiyaçlarını temin için daha kısa bir hava yolu daha kazan-mıştır. Bu yol, Yunanistandaki hava üsleriyle Libyadaki hava üsleri arasında ve Girit üzerin-den geçen hava yoludur. Bun-danbaska, Almanlar Balkanlar-da ve Yunanistanda serbest ka-lan hava filolarını Libyaya nak-ledebilirler ve motörlü kitalar-la birlikte ileri harekete devam edebilirler. Bu bakımdan Lib-yadaki Alman - İtalyan ordusu nun ikmal ve muvasala müş-küllatı birkaç gün evvelki vaziyete nazaran azalmıştır. Üstün hava kuvvetleri himayesinde gemi kafileleriyle Trablus ve Bingazi limanlarına da ikmal ve takviye nakliyatı yapmaları ihtimali her zaman mevcuttur.

İşte Almanlar elde ettikleri

3) ATLAS DENİZİNDE:

Atlas denizinde Almanların açtıkları müadele yepeni bir safhaya girdi: 200 kadar Ame-rikan harp gemisi mihvere ait gemileri araştırarak üzere de-nizlere açılmıştır. Destroyerler, denizaltı avcılar, mayın tarama gemileri ve deniz tayyareleri, İngiltereye yiyecek ve harp malzemesi götüren gemi kafilelerinin takip ettikleri deniz yol-larında devriyeye çıktılar. Bun-lara diğer harp gemileri de iltihak edecektir. İddıkları vazife, şimdilik harp muntakası hari-cindeki sahada muharepire ait denizaltı ve harp gemilerinin mevcudiyetini memleketin bü-tün deniz vasıtalarına haber ver-mektir.

Darülaceze menfatine büyük müsamere

8 Mayıs Perşembe akşamı saat 21 de Şehir Tiyatrosu komedi ki-mi de Darülaceze menfaatine bü-yük bir müdamere verilecektir. Bayan Feyha Talay tarafından viyolensel resitali verilecektir. Kendisine Bayan Hege refakat edecektir. Bundan başka Şehir Tiyatrosu artistleri tarafından Saz - Caz operetinin bir perde temsil edilecektir.

Bayan Feyha Talay 17 yaşında genç bir sanatçıdır. Ankara Halkevinde iki konser vermiş, çok reğbet görmüştür. Konserlerin birinde Reisiçtimhurumuz da şereflendirmişlerdir.

bu yeni imkânlarla ve şartlara güvenerek Mısırdan şarka doğru tekrar ileri harekete başladılar. Bu çok cürekâne bir harekettir. Geri muvasalasının ağırlığı hava kuvvetlerine inhisar eden bir ordunun denizası ve göl-ler muntakasında büyük hare-kâta girişmesi zamanımız har-binin en mühim yeniliklerinden birisidir. Bu harekâta hava kuvvetleri çok büyük rol oyn-yacaktır.

İngilizler Girit adasında kuv-vetli hava filoları bulundurma-lırlar. Almanların Yunanis-tan - Libya hava nakliyatına mâni olmak için başka çare yoktur. Bu esasen Giritin mü-dafaası için de lazımdır.

Almanlar Mersa Matruha ka-dar yanaşmağa muvaffak olduk-ları takdirde, Süveyş kanalını, İskenderiye harp limanını, Fi-listindeki Hayfa petrol üssinin Hit yolunu kullanan Amerikan gemi kafilelerinin ve nihayet büyük bir meydan muharebesi-ne sahne olacak Mersa Matruh müdafaa muntakasının hava va hücumlarından korunması çok mühimdir.

Mersa Matruh müdafaa hattı-nın cenup cephâ çöle dayan-makla beraber kuşatılmağa mü-saittir. Fakat Almanların bu mevziin hem şimal cephâma zırlı ve motörlü birliklerle ve hava kuvvetlerinin iştirakile bir yarma taarruzu yapmaları ve hem de cenuptan kuşatma teşebbüsünde bulunmaları çok muhtemeldir.

2) Yunanistanda:

Alman zırlı birlikleri Mora adasında Argos - Tripolis - Kil-lini hattını cenuba geçmeğe ve bir an evvel Mora cenubi liman-larına varmağa çalışmaktadır-lar. Bu harekete iştirak eden Alman hava kuvvetleri Argos ve Tripolis muntakalarında bu-lunan İngiliz - Yunan kitaları-na taarruz etmişlerdir. Diğer taraftan Pire ile Girit arasındaki Yunan denizinde bulunan ve İngiliz kitalarının nakline tah-sis edilen 48 bin tonilâtöruk 11 İngiliz gemisi batırılmıştır.

Tahmin ettiğimiz vehile Al-manlar irtkân ve nakle mâni ol-mak için elden geleni yapıyor-lar. Fakat İngilizlerin bu işte muvaffak olacaklarını, esir ve zayıf olarak az kuvvet kaybede-ceklerini kabul edebiliriz.

3) ATLAS DENİZİNDE:

Atlas denizinde Almanların açtıkları müadele yepeni bir safhaya girdi: 200 kadar Ame-rikan harp gemisi mihvere ait gemileri araştırarak üzere de-nizlere açılmıştır. Destroyerler, denizaltı avcılar, mayın tarama gemileri ve deniz tayyareleri, İngiltereye yiyecek ve harp malzemesi götüren gemi kafilelerinin takip ettikleri deniz yol-larında devriyeye çıktılar. Bun-lara diğer harp gemileri de iltihak edecektir. İddıkları vazife, şimdilik harp muntakası hari-cindeki sahada muharepire ait denizaltı ve harp gemilerinin mevcudiyetini memleketin bü-tün deniz vasıtalarına haber ver-mektir.

Bu vazife harp muntakası da-hiline de teşmil edildiği zaman Amerika Atlas muharebesine bilfiil iştirak etmiş ve mihvere karşı harbe girmiş olacaktır. Almanların Akdeniz havzasında yerleşmeleri ve Afrikaya doğru yayılmaları, Cebelüttarik boğ-a-zına hâkim olmalarına ve Atlas muharebesini kazanmalarına bağlıdır.

Alman mitolojisinde cehennem ve Bal-kanlar

(Başı ikinci sayfada)
zamanlarda bile «tarihin tekrarı» dır.

Bu mitoloji, bize vaziyeti açık bir surette ifade eder, «tarihi» Alman itikadına göre, nihayet Balkanlarda umumî bir yangın ile ve herkesin ölümü ile harp neticelenecek, sonra yeniden çıkacak sular ateşi söndürecek, yeni bir güneş, yeni bir sema meydana gelecek, yeni bir âlem, yeni bir halk meydana çıkacaktır. Bu yeni insanların ilâhının ismi de meçhuldür.

Hiç kimse, efsaneleri bir «hiç» gibi kenara atmak hakkına sahip değildir. Bualar bir tarih, tarihin en hakiki mebd ve mukaddeme, sidir. Geçen devirlerin en hakiki ruh halatini söylerler. Ve o devrin irsiyet tarikle ve yine iklim talepleri bugünkü ruh üzerin. «deki kuvvet ve nüfuzunu gösterirler.

Bütün bu tetkiklerimizden sonra, ilmin bize gösterdiği şekil dahilinde, meçhul muammayı, ne tıccı hal edebiliriz.

«Pancermanizm» Alman halkının esas ruhudur. Bu zaman zaman kisvesini değiştirebilir, bugünkü gibi «nasıyonal sosyalizm» ismini de alabilir. Bunda mil olan fert değil, kitle, kütlenin ip tıdai akidesi, ruhudur.

Bu ruh, saldıracak, ezecek kılacaktır; fakat bir raddeye, bir noktaya kadar.

Büyük bir hasa diye telâkki ettiğimiz Alman disiplini, manevî bağlarla merbut olmadığı için, vadettiği «doğurma» yı temin edemediği gün, disiplini bozula, çök ve çözülecektir. Bozulan bu disiplinin tekrar tamiri çok zordur, ve tarih tamir edildiğini kay, dememiştir.

Yunanistanın istilasına rağmen Alman kütlesini birbirine rapteden bu disiplin bağının gevşediğini görmekteyiz. Acaba alkin e-den bu kütlenin çarpacağı yeni bir kaya, bunu büsbütün yok et, miyecek midir?

Tarih, 1914 lerinde (Bismark) in kehanetine aldanmadı, bunu göstermişti. Eğer tarih tabiatın emir ve arzularıyla yazılıyor, sa, bize bir defa daha «tarhi» bi tekrerrüdü» sözünü elbette söyletecektir.

Rıza ÇAVDARLI

Hata kazıyan

Unkapanındaki Sokullu Camii...

Bu şah eser hakkında, yarı resmî bir mahiyeti olan İstanbul rehberine bakınız ne yanlış malûmat veriyor...

Unkapanı köprüsünün Beyoğlu tarafındaki başında ve Sinan'ın yaptığı Sokullu Camii'nin arkasında şahlanmış bir san'at âbidesi vardır:

Azapkapı çeşme ve sebili. Türk, beynelmîl san'at tarihinde yer alan bu purlanta ile bi. hakkın ögünebilir, İstanbulu ge. len her seyyah bu âbidemizi der. Onun büyüleyici ihtişamı karşısında saatlerce bağlananlar da olur.

Bu debil ve çeşme yer şehir rehberinde yer alır. M. Mamboury de «İstanbul — Rehberi Seyyah» adlı kitabının (342) inci sahifesinde bu âbidemize yer ver. mek zorunda kalmıştır. Çeşme hakkındaki on iki satırlık yazı, sını şöyle bitirir:

«Çeşme Mahmud evvel zamanında 1147 H. (M 1735) senesine doğru inşa olunmuştur. Bugün metruk bir haldedir ve saçağıle çatısı maili inhidamdır.»

İstanbul bir Bizans güzelliği le görmekten zevk alan bu zat şimdi izi bile kalmayan adi tuğ. ladan yapılmış ve sonra şeyh Murat mesici adını almış bir Bi. zans manastırına bir çok sahife. ler ve kroki ler tahsis ettiği hal. de Azapkapı âbidemize yalan yan. lış bir kaç satır ayırmıştır.

Üstünde Fransızca, İngilizce ve Almanca da çevrildiği yazı. lı olan bu rehberin başında «İs. tanbul şehrimin ve Türk Seyyah. bin cemiyeti reisi doktor opera. tör Emin Beyin eski usul tak. dirile bir tarizi ve öğücü bir mu. kaddemesi de vardır.

Dört dilde yazılan, başında Türk seyyahlar cemiyetinin ve İstanbul belediye reisinin imza. sını taşıyan ve beynelmîl kitap.

lara analık yapma istidadını gö. dteren bir eserin yanlışlarını ka. zı. mayı bir irfan borcu sayıyorum. İşte palayı elime alıyorum:

1 — Çeşme ve sebili M. Mam. boury'nin dediği gibi 1147 yıllarına doğru Sultan Mahmut taraf. ından yapılmış değildir. Abide 1145 H. 1732 M. yılında birinci Sultan Mahmud'un anası Salihâ Sultan tarafından yaptırılmıştır.

2 — Sebilen ve iki yanlarında birer kanat gibi duran çeşmele. rin üstlerindeki şair Vehbinin (54) mısralık kıymetli kitabele. rinde âbideyi yaptıranın adı ve yapıldığı tarih açıkça gösteril. mektedir. Yüksek üslûplu bu ka. side çeşmeyi ve sebili de adam a. kullı tavsif ediyor.

3 — Eğer M. Mamboury bu. fık ve Türkçe bilen herkes tara. fından kolayca okunabilecek olan kitabeyi birisine okutmak zahme. tini göze alsaydı bu muazzam ha. taları yapmazdı. Fakat o masa. başında çalışmayı tercih etmiştir.

4 — M. Mamboury Ankara şehrinin de rehberini yazmıştır. Kimbilir orada ne hatalar işlemiş tir?

İbrahim Hakkı KONYALI

Küçük Haberler

★ İstanbul kadınları dün Par. tide toplandı. Yardımcı Cemiyetinin İstanbul şubesi ku. rultu; Cemiyet bugün faaliyete. geçiyor.

★ Anadolu gideceklerden birinci partinin biletleri dağıtıl. dı, ikincisi hazırlanıyor.

★ Ticaret Ofisi yakında 500 tı nakavve, mühim miktarda ham deri ithal için teşebbüslere. girişti.

Tayfur Güngörmüş, hayretle yetle:

— Bu ne hal böyle? Ne oldun yine?...

Vahdet Bön, cevap vermeden arakadaşının elni sıkı, masanın önündeki geniş koltuğa bükün bir halde kendini bıraktı.

— Ne var? Söylesene...

— Bittii!...

— Ne bittii?...

— Her şey... Tayfur Güngörmüş, bu bitenin ne olduğunu anlamıştı.

— Selma Gönülalanla bozuş. tun mu yoksa?...

— Evet... Aramızda her şey bit. ti. Artık beni sevmiyor!.. Sevmi. yecek!.. Ben ise onu sevmiyorum.

Onsuz yaşamama imkân yok... Güzel hayali gece gündüz gözü. mü önünden ayırmıyor. Nereye. gitsem, neye baksam hep onu gö. rüyorum. Rahat ve huzurum kaç. tı. Bir yerde duramıyorum. Uy. ku ve iştihamı kaybettim. Adeta hasta gibiyim. Bak, dün kendimi tartırdım. Bir hafta içinde ta. mam bir kilo zayıflamışım...

— Bu halini Selma Gönülalana. anlatmış mı?...

— Anlattım...

— Ne dedi?...

— Ne diyecek, acır bir vaziyet. te elimi tuttu, «vah zavallı Vah. det Bön!..» dedi.

— Hakikaten zavallısın!..

— Anlıyorsun a!.. Selma beni sevmiyor, sevmiyecek de... Zaten beni kimse sevmeyi, sevmiyor, sevmiyecek...

— Ümidini kesme!..

— Ümidini kesme de döz mü? Doğrusu bu... Şimdiye kadar hiç bir kadın dikkatle, muhabbetle yüzüme bakmadı. Oh! Ne, diyece. ğini biliyorum: «Çirkin bir deli. kanlı değilsin. Kanburun yok, sa. katın yok... Elbet bir seven bu. lunur.» Fakat bu kâfi değil. Ho. şa gitmek, sevmek için başka, çok başka şeyler lazım. Bunlar da bende yok. Amerikalıların Seks Apel dedikleri şeyden mah. rum olduğuma kanaat getirdim.

Vahdet Bön, bu suretle derdi. ni yanıp duruyordu. Tayfur Gün. görmüş, hir an düşündü ve ciddi.

Hikâye

GÖNÜL MEKTEBİ

Yazan: Zeki Tunay

— Şu halde sen Sadri Pişkin'i gidip görmelisin. O herhalde bu derdine bir çare bulur.

dedi.

Sadri Pişkin cidden kibar, gün görmüş bi radamdi. Herkese ken. dini sevdirmenin usulünü bilir. di. Servetini kumarda batırdık. tan sonra ne ile geçineceğini dü. şündü. Bir mektep açmaya karar. verdi: Gönül mektebi...

Sadri Pişkin, Vahdet Bön'ü ne. zaketle karşıladı ve dinledi.

— Derdiniz büyük ve ehemmi. yetli bir şey değil...

— Ehemmiyetli değil mi?...

— Evet... Çaresi var. Yalnız, bu halinizle güzel bir kadının de. ğil, bir hizmetçi kızın bile dik. kat nazarını çekemezsiniz. Çe. kebilenize ihtimal yoktur. Ev. velâ, müsaade ediniz, size söyli. yeyim: Arkanızdaki kostümün biçimi de, kumaşı da iyi değil...

— Hakınız var üstâd... Kıya. fete pek o kadar ehemmiyet ver. diğim yok. Kostümlemini küçük bir terziye diktiriyorum.

— Büyük hata! Hemen terzinizi değiştiriniz. Sonra, söyleyecek. lerimi dikkatle dinleyiniz. Elbise ile insan adam olmaz, derler. doğ. ru. Fakat, elbisenin de adamı baş.

Vahdet Bön kekeleydi:

— Konusmanın usulünü bilmi. yor muyum?...

— Biliyorum sanıyorsunuz a. lına yanıyorsunuz. Evvelâ, hece. leri birer birer telâffuz etmeyi öğrenmeniz, sonra sedanızı telâf.

ka gösterdiniz inkâr kabul etmez. Kadınlar, kendi şapkalarının, rop. larının şekline ehemmiyet ver. dikleri kadar, sevecekleri erkek. lerin de kılına ve kıyafetine dikkat ederler. Halbuki, siz buna hiç ehemmiyet vermiyor, aldırnı yorsunuz. Bu ne tuhaf kıravat böyle?...

— Tuhaf mı?...

— Elbette, ona ne şüphe... Kı. ravat, erkeğin en ehemmiyet ve. vereği bir şeydir. Bunu seçmek için büyük bir zevki selim ister. Moda derslerini takip ederseniz, bu hususta pek çok şeyler öğre. nirsiniz.

— Moda dersleriniz mi?...

— Evet... Kostümleminizi inti. hap etmek hangi kostümün ne. rede ve nasıl giyileceğini öğren. mek istemez misiniz?.. Kostümün kumaşını, kıravatın rengini seç. mek kolay bir şey midir, sanıyo. runuz? Bunları ve daha bir çok şeyleri öğreneceksiniz. İlk evvel size, konuşmanın usulünü öğre. teceğim.

Vahdet Bön kekeleydi:

— Konusmanın usulünü bilmi. yor muyum?...

— Biliyorum sanıyorsunuz a. lına yanıyorsunuz. Evvelâ, hece. leri birer birer telâffuz etmeyi öğrenmeniz, sonra sedanızı telâf.

Vahdet Bön, dışı çıkarılacak bir adam gibi sordu:

— Hemen şimdi mi?...

— Evet... İlk evvel flört kursu. nu takip edeceksiniz. Bu kurs bit. tikten sonra biraz da kıskançlık kursuna devam edersiniz.

— Nasıl kıskançlık kursu da. mı var?...

— Şüphesiz... Kıskançlık gös. termek, kıskançlık uyandırmak aşkın en mühim silâhlarından biri. dir. Bunu iyice bilmek lâzımdır. İcâbında kendini müdafaa etmek, lüzumunda silâh gibi kullanmak gayet tabii bir şey değil midir? Lütfen beni takip ediniz. Size mektebi gezdireyim. Bu suretle bir fikir edinmiş olursunuz...

Altı hafta sonra Vahdet Bön, arkadaşları Tayfur Güngörmüşü zi. yarete gitti.

Tayfur Vahdeti tanımakta güç. lük çekti. O kadar değışmişti ki. Büsbütün başka bir adam olmuş. tu. Kıyafeti, yürüyüşü, oturuşu, kalkışı, söz söyleyişi tamamen başka idi. Sedası bile tatlılaşmış. ti.

— Tavsiyen üzere mektebe git. tim. Sadri Pişkinin kurslarını ta. kip ettim. Neticen söylemeye ha. cet yok. Bizzat görüyorsunuz.

Tayfur, bilâhtiyar:

— Hayret! Hayret!...

Dedi. Ve ilâve etti:

— Artık Selmaya kendini sev. direceğine şüphe etme, azizim...

Vahdet Bön sordu:

— Hangi Selmaya?.. Beni se. ven, peşinden koşan Selmalar o kadar çok, o kadar çok ki!...

Zeki Tunay

Sahip ve Başmuharriri:
NİZAMETTİN NAZIF
ŞÜKRÜ SARACIOĞLU
Neşriyat Direktörü:

Basıldığı yer:
Ebuzziya Matbaası

Yarın: Müvezzilerden arayınız!

Resimli Çarşamba

Haftalık mecmua

Yahya Kemal ile bir saat - Yazan: Nizameddin Nazif
Ziya Şakir'in bir mühim yazısı: Abdülhamid devrinden bir esrar.
Mahmut Yesari'nin yeni bir romanı: SEVGİNİN SUÇU

En Son Havadisın Romanı: 7

Çeviren: S. S.

budala diyeceksin amma; umu. rumda değil, bu işi ben kendim takip edeceğim. Bu esnada pat. ronun malûmumuz bulunan çat lak sesi kendilerine kadar gel. mişti.

— Mösyö, Galua, size bir mektup var...

— Bana bir mektup mu?.. Hal. buki ben bütün mektuplarımı stüdyoda alırım. Hayırdır in. şaallah.

Yanlarına gelen garson ken. dilerine âdi zarflı bir mektup verdi. Bu da gizgili kâğıt üzeri. ne makine ile yazılmıştı. Her i.

kisi de, aynı zamanda okumuş. tular.

— «Madonun ölümü biç bir netice vermemiştir. Uslu dur. yoksa...»

Galua yerinden fırlayarak kasaya koştu, petrona:

— Bu mektubu size ki mver. di?

Dedi.

Patron hayret eder bir ta. vırla kendisine baktıktan sonra, lütfen cevap verir gibi istemi. yerek;

— Zannedersem, dedi, benim içeriye girip ayakta bir şey iç. tikten sonra giden adam tara. fından bırakılmış olacak. Mekt. ubu gördüm, fakat adresine bakmamıştım. Şimdi bunun far. kında olduğumdan mektubu verdim.

Galua şaşkın bir tavırla par. makları arasındaki mektubu e. virip çevirerek, Sakız ise yerin. de sigarasını sararken göz ucı. le patronu tetkikten hali kal. mıyarak, mırıldandı: gibi:...

— Ah! Verem! suratlı kâltak. sen o herifi mahsus uzaklaştı. r.

— Jan, sobaya kömür koyma.

— Ha! Ne diyorduk dostum.

— Bak Sakız, sana evvelâ iti. madının büyüklüğünü anlatmak için şimdiye kadar kimseye gös. termediğim bir şeyi göstereyim. Bidayette, buna ben hiç ehemmi. yet vermemiştim. Fakat bugün mesele değişti.

İç cebinden, cüzdanından bir. bir kâğıt çıkartıp Sakıza uzattı. Sakız, alıp yüksek sesle okudu. Bu yazı makine ile yazılmıştı. Çizgili bir kâğıt idi ve şöyle di. yordu:

— Madoyu takipten vazgeç. Bu benim için değildir. Bunun bir kıskançlık olduğunu zannetme, mesele çok daha ciddidir. Ken. dinî gözet, yoksa...

Sakız, peki amma bunda im. za yok. Bunu hâkime gösterdin mi?...

Galua kâğıdı alıp cüzdanına. yerleştirdikten sonra:

— Akılma gelmedi değil. Fa. kat sonradan düşününce bun. dan vazgeçtim. Belki de bana

— (Daha var)